

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/186/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118210698
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118210698.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31335004, proti žalovaným 1/ K. I., nar. X.X.XXXX, bytom O. XX, XXX XX M., právne zastúpená JUDr. Ladislavom Riedlom, Advokátska kancelária Prešov, Konštantínova 6, 2/ L. I., nar. X.X.XXXX, bytom S. XX, XXX XX M., právne zastúpená Mgr. Ivanom Mazancom, advokátom, Metodova 12, 080 01 Prešov, 3/ B.. A. I., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XX, XXX XX M., 4/ W. B., nar. X.X.XXXX, bytom O. X, XXX XX M., o zaplatenie 10 976,79 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1., 2., 3. a 4. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu 8 575,12 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7 943,68 eura od 20.01.2017 do zaplatenia, pričom žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní tak urobiť spoločne a nerozdielne a vo vzťahu medzi žalovanými v 1., 2. a 3. rade a žalovanou v 4. rade platí, že plnením jedného z dlžníkov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných dlžníkov.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaným v 1., 2., 3. a 4. rade s a p o v o ľ u j e suma uvedená vo výroku č. I. tohto rozsudku splácať v mesačných splátkach vo výške 250 eur splatných vždy do 25.dňa toho-ktorého kalendárneho mesiaca počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, a to tak, že pri nezaplatení čo len jednej splátky riadne a včas stáva sa splatným celé dlžné plnenie.

IV. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovaným v 1., 2., 3. a 4. rade ako povinným spoločne a nerozdielne v rozsahu 60,84 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 19.9.2018 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 10 976,79 eura spolu s 7,49 % ročným úrokom za úver zo sumy 8 193,10 eura od 1.9.2018 do zaplatenia a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 9 170,80 eura od 1.9.2018 zo zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že na základe zmluvy o stavebnom sporení bola so žalovanými v 1., 2., 3. rade a W. I.D. (ďalej ako „spoludlžník“) uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 25.10.2006, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 300 000 SK (9 958,18 eura). V zmysle článku II. zmluvy o úvere, poplatok za spracovanie medziúveru a poplatok za zmenu sa zaúčtovali pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku týchto poplatkov. Žalovaní v 1., 2., 3. rade a spoludlžník sa zaviazali do pridelenia

cieľovej sumy (nasporenia 40 % cieľovej sumy) vkladat' na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 49,79 eura a splácať 7,49 % ročný úrok za medziúver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 62,17 eura a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A vo výške 3,98 eura, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalovaná v 4. rade prevzala na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku ak ju neuspokojia žalovaní v 1., 2., 3. rade a spoludlžník. Spoludlžník zomrel dňa 8.7.2015. Dedičské konanie bolo skončené osvedčením o dedičstve zo dňa 18.2.2016 sp. zn. 35D/780/2015, Dnot 182/2015 a nadobudlo účinky právoplatného uznesenia dňa 5.3.2016. Dedičmi po spoludlžníkovi sa stal žalovaný v 3. rade a M.. W. I., ktorá si splnila svoju povinnosť v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené si žalobca neuplatňuje svoj nárok od dedičky W. I.. Žalobca ďalej uviedol, že listom zo dňa 21.12.2010 oznámil žalovaným, že na základe exekučného príkazu zo dňa 13.12.2010 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým (exekúcia vedená pod značkou EX 5027/10) bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovaných sumu 2 141,33 eura v prospech súdneho exekútora. Žalobca listom zo dňa 4.2.2011 oznámil žalovaným, že na základe exekučného príkazu zo dňa 13.12.2010 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým (exekúcia vedená pod značkou EX 5027/10) bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovaných sumu vo výške 45,25 eura v prospech súdneho exekútora. Žalobca listom zo dňa 17.3.2011 oznámil žalovaným, že na základe exekučného príkazu zo dňa 13.12.2010 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým (exekúcia vedená pod značkou EX 5027/10) bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovaných sumu vo výške 74,58 eura v prospech súdneho exekútora. Žalobca listom zo dňa 2.6.2011 oznámil žalovaným, že na základe exekučného príkazu zo dňa 13.12.2010 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým (exekúcia vedená pod značkou EX 5027/10) bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovaných sumu vo výške 76,32 eura v prospech súdneho exekútora. Žalobca listom zo dňa 2.12.2016 oznámil žalovaným, že na základe exekučného príkazu vydaného súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Blaškom (exekúcia vedená pod značkou EX 2514/2016) bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovaných sumu vo výške 2 750,28 eura v prospech súdneho exekútora. Žalovaní boli vyzvaní na zaplatenie odúčtovanej sumy a zároveň upozornení na dôsledky nesplnenia požadovaných podmienok. Žalovaní v 1., 2., 3. a 4. rade porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať a zároveň nezaplatili na konto sporenia finančné prostriedky, ktoré boli odúčtované na základe exekučných príkazov. Žalobca žalovaných zároveň upozornil, že ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie v prípade celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Vzhľadom k tomu, že omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 19.1.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zostatok na konte stavebného sporenia v dôsledku externých exekúcií vedených voči žalovaným, predstavoval zostatok vo výške 99,58 eura. Nasporenú sumu žalobca zúčtoval so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 9 958,18 eura (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 9 858,60 eura (istina). Žalovaná suma, t. j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje sumu vo výške 10 836,30 eura, pričom pozostáva z istiny vo výške 9 858,60 eura a z nezaplatených 7,49 % ročných úrokov za medziúver zo sumy 9 958,18 eura do 19.1.2017 spolu vo výške 631,44 eura a nezaplatených poplatkov za poistenie spolu vo výške 346,26 eura (od novembra 2009 do januára 2017). Žalobca uviedol, že žalobou si neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 487 eur (uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 19.1.2017 v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru).

3. Žalobca ako dôkazy označil zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 25.10.2006, žiadosť o úver s poistením podľa sadzby poistenia, osvedčenie o dedičstve sp. zn. 35D/280/2015, Dnot 182/2015, oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov zo dňa 21.12.2010, oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov na základe exekučného príkazu zo dňa 4.2.2011, oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov zo dňa 17.3.2011, oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov zo dňa 2.6.2011, oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov a posledná výzva na doplatenie zo dňa 2.12.2016 spolu s doručenkou, informácia o zaslaní výzvy dlžníkovi zo dňa 2.12.2016 spolu s doručenkami, sprievodný list zo dňa 2.12.2016 adresovaný žalovanej v 4. rade spolu s doručenkou, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 19.1.2017 spolu s doručenkami, výpis z účtu stavebného sporenia a výpis z účtu medziúveru.

4. Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení k žalobe uviedla, že úver zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere bol vyplatený vo výške 9 825,40 eura. Podľa žaloby zaplatili spolu veriteľovi 11 831,57 eura, z toho 6 783,17 eura na mimoriadny medziúver a 5 048,40 eura na stavebný úver.

Odúčtované prostriedky v prospech iných exekúcií boli podľa žaloby súhrnne vo výške 5 087,76 eura. Žalovaná v 1. rade poukázala na ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom uviedla, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre dôvod, ktorý nie je zákonne možné podriaďiť pod tento právny úkon. Dôvod uvedený žalobcom mal mať za následok odstúpenie od zmluvy podľa článku VII. bod 2 písm. c) zmluvy, preto na zosplatenie úveru je potrebné hľadieť ako na odstúpenie od nej, čím sa zmluva od začiatku zrušila a vzájomné plnenia sa dostali do režimu bezdôvodného obohatenia. Rozdiel plnení žalobcu vo výške 9 825,40 eura a plnení žalovaných vo výške 11 831,57 po odúčtovaní sumy 5 087,76 eura v prospech iných exekúcií znamená dlh vo výške 3 081,59 eura. Nad rámec toho uviedla, že aj keď zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere nespadájú pod režim zákona č. 258/2001 Z.z., je presvedčená, že ak zmluva neobsahuje dobu splatnosti a ani celkovú odplatu za úver, ona ako zákazník a dlžník pri uzavretí zmluvy nebola schopná posúdiť ekonomické dopady na jej majetok, ktoré jej z uzavretej zmluvy vyplynú. Žalovaná v 1. rade poukázala na rozsudok súdneho dvora EÚ C-26/13 a na to, že odplata zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere nie je vymožiteľná, pretože nebola jasne dohodnutá. Navrhla žalobu nad sumu 3 081,59 eura zamietnuť.

5. Žalovaná v 2. rade so žalobou v celom rozsahu nesúhlasila a navrhla ju voči nej zamietnuť. Poukázala na to, že zo strany žalovaných v 1. a 3. rade jej bolo neustále uvádzané, že v zmluvnom vzťahu nemala vystupovať ako spoludlžník žalobcu spolu so žalovanými, ale ako ručiteľ. Žalovaná v 2. rade v čase uzatvárania zmluvy mala 68 rokov, závažné zdravotné problémy, čo v značnej miere ovplyvňovalo jej rozhodovanie. Mala za to, že žalovaní v 1. a 3. rade ju uviedli svojim konaním do omylu a podpísanie zmluvy žalovanou v 2. rade sa javí ako neplatný právny úkon. Žalovaní v 1. a 3. rade uviedli žalovanú v 2. rade úmyselne do omylu za účel získania majetkového prospechu. Ďalej poukázala na to, že predmetný úver bol prevedený na bankové účty žalovanej v 1. rade a žalovaného v 3. rade, ktoré v celom rozsahu zúžitkovali. Konanie žalovaných v 1. a 3. rade sa prieči dobrým mravom.

6. Žalovaný v 3. rade sa písomne k podanej žalobe nevyjadril.

7. Žalovaná v 4. rade uviedla, že bola ručiteľkou na predmetnom úvere. V roku 2006 ju žalovaná v 1. rade ako jej kamarátka požiadala, aby jej ručila pri pôžičke. Peniaze mali byť použité na dopravný prostriedok pre jej manžela. Keďže ručiteľmi bola aj rodina I. (svokrovci žalovanej v 1. rade), ubezpečovali ju obidve rodiny, že pôžička bude splatená ako dedičstvo A.U. I. po rodičoch. Keďže rodina I. mala povest' slušných ľudí, nemala dôvod im nepomôcť. Avšak po čase dostala upomienky pre nesplácanie pohľadávky a dňa 28.12.2012 z jej účtu v Prvej stavebnej sporiteľni zobrali na zaplatenie pohľadávky žalovanej v 1. rade 896 eur a štátnu prémie, ktoré jej A. I. (manžel žalovanej v 1. rade) splátkami splatil. Ona prišla o prémie v sporení a toto sporenie musela prepísať na svojho syna, aby zabránila ďalšiemu odpisovaniu z jej úspor. Pre zápis v bankovom registri mala veľký problém pri vybavovaní vlastnej hypotéky. Poukázala na to, že od roku 2016 má sama hypotéku 29 900 eur na obdobie desiatich rokov s mesačnými splátkami 290,93 eura, preto nemôže splácať dlh. Žalovaná v 4. rade ako dôkazy označila list adresovaný zamestnávateľovi žalovanej v 1. rade, zmluvu o splátkovom úvere uzatvorenú so Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 11.1.2016, výpis z jej účtu stavebného sporenia za rok 2012.

8. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu (tak, ako sú bližšie špecifikované v bode 3 a v bode 7), vyjadreniami strán sporu a výsluchom žalovaných a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

9. Dňa 25.10.2006 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými v 1., 2. 3. rade a spoludlžníkom W. I. ako dlžníkmi a žalovanou v 4. rade ako ručiteľkou uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru č. 1515512405 vo výške 300 000 SK, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení (ďalej len všeobecné podmienky) sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver č. 1515512704 vo výške cca 180 000 SK. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

10. Podľa článku I. bod 2 účelom tohto mimoriadneho medziúveru ako aj stavebného úveru je:

- a) nadobudnutie vlastníctva bytu, rodinného domu alebo bytového domu,
- b) výstavba, prístavba, nadstavba, vstavba alebo stavebné úpravy rodinného domu, alebo bytového domu, alebo stavebné úpravy bytu,
- c) modernizácia bytu, bytového domu, alebo rodinného domu, alebo udržiavacie práce na nich,
- d) nadobudnutie vlastníctva stavebného pozemku na účel výstavby rodinného domu, alebo bytového domu,
- e) nadobudnutie vlastníctva k pozemku na ktorom sa už nachádza rodinný dom alebo bytový dom,
- f) nadobudnutie vlastníctva nebytových priestorov v bytovom dome na účel prestavby nebytových priestoroch na byt,
- g) prestavba nebytových priestorov na byt,
- h) úhrada podielu bytovému družstvu na účel nadobudnutia bytu,
- i) úhrada záväzkov súvisiacich s účelmi uvedenými v písmenách a) až h).

Dlžník je dohodnutým účelom viazaný, t. j. mimoriadny medziúver, prípadne stavebný úver môže použiť na financovanie bytových potrieb zvolenou formou na území Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. II. zmluvy (Doba splatnosti, úročenie, vyplatenie a splácanie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru) dlžník je povinný v súlade s touto zmluvou, ako aj v súlade so zmluvou o stavebnom sporení a všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení poukazovať pravidelne mesačne na účet zmluvy o stavebnom sporení vklad vo výške 1 500 SK (49,79 eura). Výška úrokovej sadzby všetkých vkladov poukázaných na zmluvu o stavebnom sporení je 2 % ročne ku dňu uzatvorenia zmluvy o stavebnom sporení. Dlžník sa zároveň zaväzuje splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku. Výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 7,49 % ročne ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy. Za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ dlžníkovi poplatok vo výške 3 500 SK (116,18 eura). Ak dlžník vydá veriteľovi bianko zmenku, vyrubuje sa mu poplatok 500 SK (16,60 eura). Poplatok za mimoriadny medziúver a za bianko zmenku sa zaúčtuje pri prvej výplate mimoriadneho medziúveru, takže celková výška vyplateného mimoriadneho medziúveru bude znížená o výšku týchto poplatkov. Do nasporenia 40 % cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 1 500 SK (49,79 eura). Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1 873 SK (62,17 eura) a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami vo výške 120 SK (3,98 eura), to znamená dlžník sa zaväzuje uhrádzať pravidelné mesačné splátky úrokov a úhradu poplatku za poistenie jednou platbou v celkovej výške 1 993 SK (66,16 eura). Splátka úrokov a poplatok za poistenie sú splatné 1. každý mesiac a musia byť uhradené veriteľovi do 15. dňa mesiaca. Prvá splátka úrokov a poplatok za poistenie sú splatné 1. v mesiaci nasledujúcom po vyplatení, respektíve po mesiaci, v ktorom bola vykonaná prvá výplata mimoriadneho medziúveru, v prípade že sa mimoriadny medziúver vypláca po častiach. Základom pre poskytnutie mimoriadneho medziúveru je uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení a uhradenie poplatku za uzatvorenie tejto zmluvy. Mimoriadny medziúver sa poskytuje do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa mimoriadny medziúver zúčtuje bez zvláštneho prehlásenia s nahotovenými prostriedkami zmluvy o stavebnom sporení (nasporená suma a stavebný úver).

12. V zmysle čl. III. zmluvy (Zabezpečenie) písomným prehlásením preberá ručiteľ v prípade, že je úver zabezpečený aj záväzkom ručiteľa, voči veriteľovi povinnosť vyplývajúcu z ručenia.

13. V zmysle čl. V. zmluvy (Práva a povinnosti zmluvných strán) dlžník sa zaväzuje najmä uhradiť všetky splátky mimoriadneho medziúveru, respektíve stavebného úveru včas a riadne, uhradiť všetky náklady a poplatky súvisiace s poskytnutým mimoriadnym medziúverom a stavebným úverom.

14. V zmysle čl. VI. zmluvy (Omeškanie splácania), bod 3, v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami, alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

15. V zmysle čl. VII. zmluvy (Odstúpenie od zmluvy), bod 2 písm. c), veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade, ak začne súdny výkon rozhodnutia, exekučné konanie, alebo dražba podľa platných právnych predpisov, ktorého predmetom bude nehnuteľnosť zabezpečujúca pohľadávku z tejto úverovej zmluvy.

16. V zmysle čl. VII. bod 4 písm. a) zmluvy, pre mimoriadny medziúver platí navyše, že veriteľ môže od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru v prípadoch uvedených v bode XIX. všeobecných podmienok, ako aj v prípade, že dlžník je v omeškaní s dvomi pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako 2 mesiace.

17. Dňa 6.10.2006 požiadala žalovaná v 1. rade o poistenie úveru - typ A, číslo zmluvy 1515512704.

18. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 35D/780/2015, Dnot 182/2015 vyplýva, že pôvodný dlžník Ján Kalata, nar. 2.3.1934, zomrel dňa 8.7.2015, pričom majetok poručiťľa nadobudla M.. W. I. a B.. A. I. bez povinnosti vyplácať z majetku ostatných spoludedičov. Osvedčenie nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve dňa 5.3.2016.

19. Listom zo dňa 21.12.2010 označeným ako oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov na základe exekučného príkazu č. EX 5027/10 a výzva na doplatenie, žalobca oznámil žalovaným, že na základe právoplatného exekučného príkazu vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým zo dňa 13.12.2010 účet stavebného sporenia č. 1515512704 zaťažili výplatou vo výške 2 141,33 eura v prospech účtu súdneho exekútora. Oznámením o odúčtovaní peňažných prostriedkov zo dňa 4.2.2011 boli žalovaní oboznámení s tým, že na základe právoplatného exekučného príkazu na výkon exekúcie vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým zo dňa 13.12.2010 účet stavebného sporenia zaťažili výplatou vo výške 45,25 eura v prospech účtu súdneho exekútora. Oznámením o odúčtovaní peňažných prostriedkov zo dňa 17.3.2011 žalobca oznámil žalovaným, že na základe právoplatného exekučného príkazu na výkon exekúcie prikázaním pohľadávky vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým zo dňa 13.12.2010 účet stavebného sporenia výplatou vo výške 74,58 eura v prospech účtu súdneho exekútora. Oznámením o vyúčtovaní peňažných prostriedkov zo dňa 2.6.2011 žalobca oznámil žalovaným, že na základe právoplatného exekučného príkazu na výkon exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým zo dňa 13.12.2010 zaťažil účet stavebného sporenia výplatou vo výške 76,32 eura v prospech účtu súdneho exekútora. Predmetnými oznámeniami o odúčtovaní peňažných prostriedkov žalobca zároveň dôrazne vyzýval žalovaných, aby priamo Exekútoriskému úradu uhradili celý zvyšok nedoplatku, resp. s ním dohodli iný spôsob jej uhradenia tak, aby účet mohol byť odblokovaný a aby zaslali žalobcovi doklad preukazujúci túto skutočnosť a uhradili celú sumu odúčtovanú v prospech účtu súdneho exekútora a zároveň omeškané splátky. Žalobca zároveň upozornil žalovaných na možnosť odstúpenia od úverovej zmluvy. Oznámením o odúčtovaní peňažných prostriedkov zo dňa 2.12.2016 žalobca oznámil žalovaným, že na základe právoplatného exekučného príkazu č. EX 2514/2016 na výkon exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke, ktorý vydal Exekútoriský úrad JUDr. Jozef Blaško, účet stavebného sporenia zaťažili výplatou vo výške 2 750,28 eura v prospech účtu uvedeného v exekučnom príkaze s tým, že rešpektovaním exekučného príkazu a odúčtovaním finančných prostriedkov z nasporenej sumy na účte stavebného sporenia sa naplnil dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Žalobca v snahe zachovania úverového vzťahu dôrazne vyzval žalovaných, aby najneskôr v lehote do 20.12.2016 uhradili odúčtovanú sumu, prípadne omeškané splátky vrátane riadnej mesačnej splátky za aktuálny mesiac tak, že na účet stavebného sporenia uhradia sumu 3 008,17 eura a na účet medziúveru sumu 625,76 eura. Žalobca upozornil žalovaných, že v prípade, že v poskytnutej lehote nespĺnia žalovaní vyššie uvedené požiadavky, žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Predmetné oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov a poslednú výzvu na doplatenie zo dňa 2.12.2016 žalovaná v 1. rade neprevzala a zásielka sa vrátila žalobcovi dňa 30.12.2016 ako neprevzatá v odbernej lehote. Žalovaná v 2. rade prevzala oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov a poslednú výzvu na doplatenie dňa 13.12.2016. Žalovaný v 3. rade predmetné oznámenie neprevzal a zásielka sa dňa 30.12.2016 vrátila žalobcovi ako neprevzatá v odbernej lehote. Žalovanej v 4. rade bola zaslaná informácia o zaslaní výzvy dlžníkovi spolu s textom príslušného oznámenia o odúčtovaní peňažných prostriedkov a poslednej výzvy na doplatenie, pričom túto výzvu žalovaná v 4. rade prevzala dňa 9.12.2016. O odúčtovaní peňažných prostriedkov bola zároveň informovaná tiež M.. W. I., ktorá predmetné oznámenie prevzala dňa 13.12.2016.

20. Listom zo dňa 19.1.2017 žalobca oznámil žalovaným, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Toto oznámenie malo označenie "Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru". V oznámení uviedol, že v zmysle zmluvy o úvere, resp. všeobecných podmienok stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby je PSS, a.s. oprávnená jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať

splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v zmluve o úvere, resp. vo všeobecných podmienkach stavebného sporenia. Z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, žalobca niekoľkokrát písomne upozornil a vyzval žalovaných k pravidelnému splácaniu úveru. Písomne žalovaných upozornil aj na skutočnosť, že peňažné prostriedky, ktoré boli z účtu na základe exekučného príkazu odúčtované, sú povinní uhradiť, pretože odúčtovaním peňažných prostriedkov na účte stavebného sporenia sú v omeškaní. Vzhľadom k tomu, že porušili dohodnuté povinnosti, nakoľko sú v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, boli naplnené skutočnosti v zmysle zmluvy o úvere, resp. všeobecných podmienok stavebného sporenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Jedným z dôvodov na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je skutočnosť, že na hnutelný alebo nehnuteľný majetok ktoréhokoľvek účastníka úverového vzťahu alebo záložcu, začne nútená exekúcia. Vzhľadom k tomu, že boli porušené dohodnuté povinnosti, nakoľko na majetok dlžníčky pani K. I. bola začatá nútená exekúcia, boli naplnené skutočnosti v zmysle zmluvy o úvere, resp. všeobecných podmienok stavebného sporenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Týmto žalobca oznámil, že dňa 19.1.2017 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe zmluvy o úvere, resp. všeobecných podmienok stavebného sporenia. Na základe toho žalobca žiadal vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 19.1.2017 predstavuje 11 323,30 eura. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaná v 1. rade neprevzala v odbernej lehote a zásielka sa vrátila žalobcovi dňa 15.2.2017. Rovnako ani žalovaná v 2. rade oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru neprevzala a zásielka sa vrátila žalobcovi dňa 15.2.2017. Žalovaný v 3. rade prevzal oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 1.2.2017. Žalovaná v 4. rade prevzala oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 31.1.2017. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo zaslané taktiež ako zákonnej dedičke po p. W. I. M.. W. I.X., ktorá oznámenie prevzala dňa 30.1.2017. Žalovanej v 4. rade ako ručiteľke bolo oznámené, že žalobca pristúpi k vymáhaniu pohľadávky súdnou cestou a následne prostredníctvom exekútora v zmysle Exekučného poriadku voči nej ako ručiteľke, ak dlžníci nesplatia pohľadávku v primeranej lehote po uplynutí doby poskytnutej dlžníkovi na plnenie.

21. Z výpisu z účtu stavebného sporenia vyplýva, že nasporená suma predstavuje 326,49 eura, preúčtovaná nasporená suma 99,58 eura, pričom tento účet bol zaťažený výplatom nasporenej sumy v rámci exekúcie a to dňa 21.12.2010 v sume 2 141,33 eura, dňa 4.2.2011 sumou 45,26 eura, dňa 17.3.2011 sumou 74,58 eura, dňa 2.6.2011 sumou 76,32 eura a dňa 5.12.2016 sumou 2 750,28 eura. Zároveň žalobca tento účet zaťažil rôznymi poplatkami za upomienky a predžalobné upomienky spolu vo výške 462,90 eura.

22. Z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že žalobca poskytol žalovaným dňa 06.11.2006 sumu 7 966,54 eura a dňa 11.09.2007 sumu 1 858,86 eura (položky označené ako výplata medziúveru), teda spolu 9 825,40 eura (296 000 SK). Žalobca pri poskytnutí úveru zaúčtoval poplatok za spracovanie úveru vo výške 116,18 eura (3 500 SK) a poplatok za zmenu vo výške 16,60 eura (500 SK). Celkovú dlžnú sumu žalobca vypočítal na 10 976,79 eura, z toho istina (základ pre výpočet riadnych úrokov) 8 193,10 eura, nezaplatené poplatky do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 346,26 eura, nezaplatené úroky za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 631,44 eura a nezaplatené úroky za úver a úroky z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti vo výške 1 805,99 eura.

23. Zo zmluvy o splátkovom úvere, ktorú uzatvorila žalovaná v 4. rade ako dlžníčka so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom vyplýva, že žalovanej v 4. rade bol poskytnutý úver vo výške 29 900 eur na bývanie s výškou mesačnej splátky 290,93 eura, pričom splatnosť prvej splátky bola 20.2.2016, počet splátok 120. Z výpisu z účtu žalovanej v 4. rade v Prvej stavebnej sporiteľni za rok 2012 vyplýva, že dňa 28.12.2012 bola započítaná pohľadávka vo výške 869 eura.

24. Žalovaná v 2. rade súdu predložila prehľad transakcií od 1.1.2013 do 8.11.2018, z ktorého vyplýva, že za uvedené obdobie bola žalobcovi uhradená suma 2 022,82 eura (49,79 eura x 35 + 198,42 eura). Účet bol vedený na meno W. I..

25. Žalovaný v 3. rade na pojednávaní dňa 10.4.2019 uviedol, že jeho otec mu sľúbil, že predmetný úver bude splácať. Malo to byť vyrovnanie namiesto dedičského podielu. Tieto splátky otec aj splácal, pokiaľ nezomrel. On peniaze nedostal a úver nie je zaplatený.

26. Žalovaná v 4. rade uviedla, že bola ručiteľkou svojim kamarátom. Poznali sa zo školy. Poprosili ju o pomoc a tak na to pristúpila. Teraz je veľmi sklamaná rodinou starších I., ktorí boli u nej podpisovať zmluvu. Vraveli, že túto budú splácať a ona je len ďalší panáčik, ktorý to podpíše. Skončilo to tak, že celé roky dostávala upomienky, návrhy na exekúcie, čo je pre ňu nezlučiteľné s jej životom, pretože ona sa snaží mať všetko vyriešené, aby nemala problémy. Uvedené sa ťahá už neskutočne veľa rokov a dokonca Prvá stavebná sporiteľňa jej stiahla sumu okolo 800 eur.

27. Právna zástupkyňa žalovanej v 2. rade poukázala na to, že žalobca požaduje aj poplatok za spracovanie úveru vo výške 116,18 eura. Tento poplatok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorú považuje za neplatnú.

28. Právny zástupca žalovanej v 1. rade na pojednávaní trval na tom, že úkon mimoriadneho vyhlásenia splatnosti úveru nie je tým, čím sa prezentuje zo strany žalobcu, ale je to odstúpenie od zmluvy. Bol to žalobca, ktorý si dal do zmluvy zmluvnú podmienku uvedenú v článku VII. ods. 4 písm. a), že veriteľ môže od zmluvy odstúpiť, ak je dlžník v omeškaní s dvoma pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako 2 mesiace. Keďže takáto podmienka nastala už 14.5.2008, kedy bola suma vložená na stavebné sporenie až 16.9.2008, je evidentné, že k naplneniu tejto podmienky došlo skôr, ako naplnenie podmienky uvedenej v článku VI. ods. 3 zmluvy, na ktoré žalobca poukazuje až v tejto žalobe. V oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nebolo povedané, na ktorý bod odkazuje, len všeobecne na všeobecné podmienky pre tento úver. Ak pri konfrontácii týchto dvoch zmluvných podmienok sa má postupovať podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v prípade pochybnosti o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a nie je dôvod na to, aby bolo žalovaným upreté postupovanie podľa článku VII. bod 4 písm. a) zmluvy, lebo táto skutočnosť nastala skôr, ako podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Ďalej namietal, že termín mimoriadna splatnosť v zmluve uvedený nie je a žalobca ním operuje až v tejto istine, čo však dôležité nie je, ale podstatné je to, čo je obsahom tohto oznámenia a obsahom tohto oznámenia je presne to, čo sa hovorí pri odstúpení. Namietal tiež, že v zmluve nie je uvedená doba splatnosti a celková odplata. Je tam uvedený úrok a to neznamená, že z daných zmluvných podmienok si mohli žalovaní zistiť, čo to pre nich znamená, ako dlho majú splácať, ako dlho sa to s nimi bude ťahať a nakoniec koľko budú musieť zaplatiť. Z týchto dôvodov navrhol žalobu zamietnuť nad sumu 3 081,59 eura z dôvodu, že došlo k odstúpeniu od zmluvy a odplata nebola dohodnutá transparentne tak, aby na ňu vznikol veriteľovi nárok.

29. Žalovaná v 1. rade uviedla, že jej čistý mesačný príjem je približne 650 eur, vyživovaciu povinnosť nemá, má mesačné výdavky spolu asi 650 eur a to: za mestský byt platí nájom 280 eur mesačne, za elektrinu 30 eur mesačne, plyn + TV 70 eur mesačne, ďalej má výdavky na stravu, lieky a ďalšie bežné veci. Zároveň spláca pôžičku vo výške 20 eur. Dlh by dokázala splácať po 100 eur mesačne, viac nie. Jej manžel (žalovaný v 3. rade) je živnostníkom, vykonáva rozvoz tovaru, nemá skoro žiadny príjem, požiadal o bankrot. Za celý minulý rok mal príjem cca 2 000 eur.

30. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni týkajúcej sa žalovanej v 1. rade vyplýva, že jej priemerný vymeriavací základ je približne 800 eur mesačne. Žalovaná v 2. rade je starobná dôchodkyňa s príjmom 367,40 eur. Vymeriavací základ žalovaného v 3. rade (údaje z februára 2018) je približne 650 eur mesačne. Žalovaná v 4. rade je zamestnaná a jej priemerný vymeriavací základ činí približne 1 100 eur mesačne.

31. Takto zistený skutkový stav súd právne posúdil:

32. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, t.j. k 25.10.2006 (ďalej len „Občiansky zákonník“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 52 ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemá možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 19.01.2017, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neupokojí dlžník.

Podľa § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ vyzval.

33. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len Zákon o ochrane spotrebiteľa), na účely tohto zákona sa rozumie:

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti,

b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

34. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákon o stavebnom sporení“), stavebným sporením sa rozumie

a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov,

b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom (ďalej len "stavebný úver").

Podľa § 7 ods. 3 Zákona o stavebnom sporení, zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,

b) úrokové sadzby stavebných úverov,

c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,

d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,

e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,

f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

Podľa § 7 ods. 4 Zákona o stavebnom sporení, zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

35. Podľa § 94 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti účinného do 31.01.2017 (Exekučný poriadok), exekúcia príkazaním pohľadávky z účtu v banke sa vykoná jej odpísaním z účtu do výšky prisúdenej pohľadávky a jej príslušenstva.

Podľa § 95 ods. 3 Exekučného poriadku, povinný stráca dňom, keď sa banke doručil príkaz na začatie exekúcie, právo na vyplatenie prostriedkov na účte až do výšky vykonateľnej pohľadávky a jej príslušenstva. To neplatí, ak chce povinný uspokojiť pohľadávku oprávneného, jej príslušenstvo a trovy exekúcie.

Podľa § 96 ods. 1, 3 Exekučného poriadku, exekútor vydá exekučný príkaz (príkaz na vykonanie exekúcie príkazaním pohľadávky z účtu v banke) do 14 dní po uplynutí lehoty na vznesenie námietok proti exekúcii alebo po tom, keď mu bolo doručené rozhodnutie súdu o námietkach, ktorým sa námietky

zamietli (§ 50). Banka je povinná po doručení exekučného príkazu vyplatiť pohľadávku a jej príslušenstvo oprávnenému; ak sa oprávnený s exekútorom písomne nedohodol inak.

36. Podľa Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (čl. 3 ods. 1), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

37. Podľa bodu 1 písm. e) prílohy Smernice Rady Európskej únie č. 93/13/EHS z 5.4.1993 nekalá podmienka uvedená v článku 3 smernice je okrem iných aj požiadavka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú kompenzáciu.

38. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere uzatvorená medzi stranami sporu dňa 25.10.2006 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl. v spojení s § 23a Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy) majúcu formulárovú podobu, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaní sú spotrebiteľmi, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Pri závere o spotrebiteľskom charaktere zmluvy a v rámci tohto právneho vzťahu uzavretej zmluvy súd vychádzal aj z dôvodovej správy k zákonu č. 150/2004 Z. z. podľa ktorej: „Spotrebiteľské zmluvy, ktoré možno nazvať aj typové či adhézne, sú zmluvy, ktoré o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ (oferent) zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv, a stanovuje aj podmienky jej realizácie. Návrh zmlúv býva veľmi často predtlačný na formulároch s tým, že fyzická osoba - spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť.“ Súd vzhľadom na vyššie uvedené vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský.

39. Súd nepopiera, že zmluva bola uzavretá podľa ustanovení Obchodného zákonníka, predmetná vec sa však týka záväzkovo - právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda od počiatku o typický občianskoprávny vzťah. Ustanovenie § 23a Zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu 25.10.2006 upravovalo, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Obchodný zákonník účinný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere úpravu neprijateľných podmienok spotrebiteľských zmlúv neobsahoval. Tento právny predpis v širšom rámci súkromnoprávnej úpravy, ktorej základným všeobecným predpisom je Občiansky zákonník, má postavenie predpisu špeciálneho. Ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka priamo ukladá riešiť otázky Obchodným zákonníkom neupravené podľa predpisov občianskeho práva. V tejto súvislosti je právne významné ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Vychádzajúc z uvedeného v dôsledku nedostatku inej právnej úpravy neprijateľných podmienok pri zmluvách o úveroch, ktoré síce boli uzatvorené podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, avšak majú spotrebiteľský charakter, je potrebné vychádzať z ust. § 53 Občianskeho zákonníka upravujúceho analogický prípad. Inak by sa minula účinkom do nášho právneho poriadku implementovaná Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

40. Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta ZP EÚ“) uznáva rovnaké hodnoty ako Ústava SR, oblasťou, v ktorej však poskytuje ochranu práv nad rámec Ústavy SR je práve oblasť spotrebiteľských právnych vzťahov. V tomto smere je potrebné poukázať na čl. 38 Charty ZP EÚ, podľa ktorého politiky štátov zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Vzhľadom na znenie čl. 7 Ústavy SR je Charta ZP EÚ vo svetle Lisabonskej zmluvy súčasťou právneho poriadku SR. Charta ZP EÚ tak Slovenskej republike ako členskému štátu EÚ uložila povinnosť zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov.

41. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaní v 1., 2., a 3., rade a nebohý W. I. ako (spolu)dlžníci a žalovaná v 4. rade ako ručiteľka uzatvorili so žalobcom ako veriteľom dňa 25.10.2006 zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ktorou vznikol medzi

stranami sporu právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvou sa žalobca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti zaviazal poskytnúť žalovaným ako fyzickým osobám - nepodnikateľom peňažné prostriedky a žalovaní sa tieto zaviazali splácať v pravidelných mesačných splátkach. Žalobca žalovaným poskytol dňa 06.11.2006 sumu 7 966,54 eura a dňa 11.09.2007 sumu 1 858,86 eura, spolu 9 825,40 eura. Súd mal tiež za preukázané, že žalovaní úver riadne nesplácali a porušili svoju povinnosť splátky úveru riadne a včas uhrádzať. Zároveň mal súd za preukázané, že žalobca bol v zmysle § 94 a nasl. Exekučného poriadku povinný odúčtovať zablokované finančné prostriedky z konta sporenia, celkovo vo výške 5 087,76 eura. Žalobca vyzýval žalovaných na splatenie odúčtovanej sumy a zároveň ich upozornil na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Naposledy to bolo listom zo dňa 02.12.2016, kedy v závere listu tučným zvýrazneným písmom uviedol, že v prípade, že v poskytnutej lehote nespĺnia vyššie uvedené požiadavky, Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Po tomto upozornení žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 19.01.2017, pričom konečný dlh vyčíslil na 11 323,30 eura.

42. Z predloženej zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 25.10.2006 vyplýva, že za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ dlžníkovi poplatok vo výške 3 500 SK (116,18 eura) a ak dlžník vydá veriteľovi biankozmenku vyrubuje sa mu poplatok 500 SK (16,60 eura). V prípade poplatku za spracovanie medziúveru, keď súd vyhodnotil samotný poplatok za neplatné zmluvné dojednanie, bol zjednaný v rozpore s požiadavkou dobrých mravov na ujmu spotrebiteľa, lebo poplatku chýba hospodárska ekvivalencia vo vzťahu veriteľ a dlžník. Veriteľ, resp. žalobca nepreukázal a súdu nie je zrejmé a ani zo zmluvy nevyplýva, za aké konkrétne poskytnuté služby vlastne má dlžník poplatok platiť, lebo spracovanie medziúveru je zrejme ponukou veriteľa (predloženie podmienok, za akých je veriteľ ochotný poskytnúť úver spotrebiteľovi) a až jej akceptáciou ponuky dlžníkom vzniká zmluvný vzťah. Zmluvné dojednanie o predmetnom poplatku je v zmluve bez vymedzenia akýchkoľvek práv a povinností, nie je zrejmá jeho funkcia, je dojednaním neurčitým a nezrozumiteľným. Ide teda len o administratívnu činnosť veriteľa, ktorá logicky súvisí s jeho predmetom podnikania a charakterom uvedeného zmluvného záväzku. Poplatok tak slúži len veriteľovi na úhradu jeho administratívy a za uplatnenú protihodnotu nie je spotrebiteľovi poskytovaná žiadna služba, resp. benefit.

43. Ďalšie dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je potrebné vyhodnotiť uplatnenie poplatku za zmenku 500 SK (16,60 eura), ktorý je dojednaný v znení „Ak dlžník vydá veriteľovi biankozmenku vyrubuje sa mu poplatok 500 SK (16,60 eura)“, kde uplatnenie takéhoto poplatku je jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi. Zo zmluvy vyplýva, že zmenka mala nesporne zabezpečovací charakter, mala byť vystavená dlžníkom ako nevyplnená (tzv. bianko zmenka). Zmenku nevystavil veriteľ, ale dlžník, vystavením zmenky teda neposkytol dodávateľ spotrebiteľovi žiadnu službu, naopak, vystavením zmenky poskytol spotrebiteľ veriteľovi zabezpečenie jeho pohľadávky. Dojednanie poplatku za neexistujúcu službu súd vyhodnotil rovnako ako priečiace sa dobrým mravom a s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka za neplatné dojednanie.

44. Uvedený právny záver vychádza tiež z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoE/45/2017 zo dňa 24.08.2017, podľa ktorého, cit: „Vo vzťahu k dojednaniu poplatku za biankozmenku vo výške 500 Sk (16,60 eur) odvolací súd uvádza, že biankozmenka je vystavovaná v prospech, v záujme veriteľa za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky, nejde teda o poplatok za službu, plnenie, poskytované dlžníkovi - spotrebiteľovi. Navyše poplatok vo výške 500 Sk nemôže sledovať výdavky spojené s vystavením biankozmenky. Ide teda nepochybne o neprijateľnú podmienku spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu.“

45. Zároveň súd poplatky za upomienky a predžalobné upomienky, ktoré žalobca účtoval žalovaným spolu vo výške 462,90 eura, vyhodnotil ako neprijateľné zmluvné podmienky. Predmetné poplatky dokonca neboli v zmluve ani spomenuté. Je potrebné si uvedomiť, že princíp autonómie vôle chránenej v článku 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd sa hodnotí aj s ohľadom na princíp ochrany spotrebiteľa, z ktorého plynie požiadavka transparentnosti zmluvných dojednaní, ktoré sú predkladané spotrebiteľovi na podpis. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne zaťaženie žiadateľa o úver. Klient musí byť dostatočne informovaný tak, aby po zrelej úvahe akceptoval alebo odmietol ponúknuté podmienky.

Navyše poplatky za upomienky vo výške 15 eura, prípade 20 eura a 30 eur sú zjavne neprimerané. Majú vyslovene sankčnú povahu a svojou podstatou predstavujú zmluvnú pokutu v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka, ktorá však musí byť dohodnutá písomne. Uvedenými poplatkami dodávateľ obchádza ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka, čo je neprípustné. Zmluvnú pokutu totiž by mohol súd moderovať.

46. Súd tak priznal žalobcovi zostatok istiny vo výške 7 597,42 eura (uplatnená istina 8 193,10 eura bez poplatku za spracovanie medziúveru 116,18 eura, poplatku za biankozmenku 16,60 eura a upomienky 462,90 eura), uplatnené kapitalizované úroky do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 631,44 eura a poplatok za poistenie vo výške 346,26 eura, spolu teda 8 575,12 eura.

47. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

48. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

49. Na základe citovaných zákonných ustanovení súd priznal žalobcovi úroky z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 7 943,68 eura (nesplatená istina a poistenie) za obdobie od 20.01.2017 (od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) do zaplatenia.

50. Súd žalobcovi nepriznal úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov do zosplatenia pohľadávky. Súd poukazuje na ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (úroky z omeškania z dojednaných úrokov, resp. z úrokov z omeškania) veriteľ nemá preto, že ani Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky, ale len jej príslušenstvom. Oneskoreným zaplatením úrokov nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obdo 4/1994 z 29.03.1995). Inak povedané, ani Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky, preto žaloba bola v tejto časti ako nedôvodná zamietnutá.

51. Pokiaľ ide o nepriznanie úrokov za obdobie po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru súd má za to, že po zosplatení úveru patria veriteľovi iba úroky z omeškania. Z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka podľa názoru súdu vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti. Z uvedeného dôvodu má preto žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba do doby dojednanej ako termín splatnosti úveru, resp. po vyhlásení predčasnej splatnosti, do vyhlásenia tejto predčasnej splatnosti. Po tomto termíne už veriteľovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania.

52. Procesný súd pritom vychádza z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012, ktorým ústavný súd odobril názor súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Ústavný súd Slovenskej republiky v citovanom uznesení konštatuje, že tento výklad považuje za ústavne akceptovateľný.

53. Súd zároveň poukazuje na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 190/2014 zo dňa 30.06.2015, podľa ktorého, cit: „Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých

dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.“

54. K uvedenému súd dodáva, že pri posudzovaní pozície dlžníka, ktorý by porušením povinnosti získal výhodnejšie postavenie oproti dlžníkom, ktorí svoje záväzky plnia riadne, nakoľko sa zbavil povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie (úroky) je potrebné brať do úvahy aj následok tohto porušenia, ktorým je predčasná (mimoriadna) splatnosť celej pohľadávky. Dlžník v prípade mimoriadnej splatnosti úveru síce nemá povinnosť platiť (zmluvné) úroky, na druhej strane stráca výhodu splátok a je povinný zaplatiť celý (zvyčajne nie malý) dlh naraz a skôr, ako bolo pôvodne dojednané. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stráca nárok na úroky, ale na druhej strane má nárok na zaplatenie celého dlhu naraz bez (zvyčajne niekoľkoročného) čakania na jeho úhradu, ako je to v prípade postupného splácania. Preto argumentácia o „zvýhodňovaní“ dlžníka neplniaceho si svoje zmluvné povinnosti nemôže obstať. Podľa názoru súdu ani prípadná „dohoda“ o úrokoch obsiahnutá v obchodných podmienkach nemôže byť právnym základom pre priznanie úrokov po zosplatnení úveru, nakoľko je evidentné, že sa nejedná o individuálne dojednanie zmluvných podmienok a súčasne ide o úpravu v neprospech spotrebiteľa, ktorá vyvoláva hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech slabšej zmluvnej strany. Súd poukazuje tiež na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/77/2017, v zmysle ktorého niet kogentnej úpravy, podľa ktorej by bolo možné priznať úroky dohodnuté popri úrokoch z omeškania. Dohodnuté úroky za úver zákon reguluje bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je v neprospech spotrebiteľa a tiež vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany.

55. Z novšej judikatúry súd poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24Co/101/2017 zo dňa 29.05.2018, sp. zn. 3Co/41/2018 zo dňa 07.06.2018, sp. zn. 8Co/170/2017 zo dňa 17.12.2018, sp. zn. 6Co/137/2017 zo dňa 21.08.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/48/2018 zo dňa 23.11.2018, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/213/2018 zo dňa 14.11.2018, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/28/2017 zo dňa 18.01.2018.

56. Z týchto dôvodov súd žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

57. Pokiaľ ide o námietku žalovanej v 1. rade ohľadom toho, že listom zo dňa 19.01.2017 mal žalobca od zmluvy odstúpiť (čo by malo mať za následok zrušenie zmluvy od začiatku a nastúpil by režim bezdôvodného obohatenia), súd uvádza, že s uvedenou argumentáciou sa nestotožňuje. V danom prípade žalobca nevyužil svoje právo od zmluvy odstúpiť, ale vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Súd zdôrazňuje, že je plne v dispozícii veriteľa, akým spôsobom zmluvu (zákonným) spôsobom ukončí. Odstúpenie od zmluvy je právom a nie povinnosťou. V danom prípade sa žalobca rozhodol pre inštitút vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru tak ako to vyplýva nielen z označenia uvedeného oznámenia, ale aj z jeho obsahu. Odstúpiť od zmluvy žalobca mohol, ale nemusel. Žiadny právny predpis ani zmluva mu takúto povinnosť neukladajú. Možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola v zmluve dohodnutá v čl. VI. (Omeškanie splácania), bod 3. Žalobca upozornil žalovaných na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti listom zo dňa 02.12.2016 a napokon listom zo dňa 19.01.2017 žalovaným oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Je právne irelevantné, že v zmluve nie je použitý totožný termín („mimoriadna splatnosť úveru“), lebo z čl. VI. bod 3 zmluvy jasne vyplýva, že ... „veriteľ je oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku úveru pred dohodnutou dobou splatnosti“ - čo je opisný spôsob vyjadrenia slovného spojenia „mimoriadna splatnosť“. Dokonca takúto formuláciu súd považuje za presnejšiu a pre priemerného spotrebiteľa pochopiteľnejšiu (vysvetľujúcu) ako napr. pojem zosplatnenie, resp. mimoriadna splatnosť bez jej bližšieho objasnenia.

58. Žalovaná v 1. rade ďalej poukázala na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Nepochybne inštitút odstúpenia od zmluvy a následky s tým spojené sú pre spotrebiteľa priaznivejšie ako v prípade zosplatnenia úveru, no je potrebné si uvedomiť, že v danom prípade sa nejedná o výklad spotrebiteľskej zmluvy, ale o jednostranný právny úkon, ktorý učinil veriteľ a na ktorý bol oprávnený tak v zmysle zákona ako aj podľa zmluvy. Skutočnosť, že žalobca presne nešpecifikoval v zmysle akého ustanovenia zmluvy, resp. všeobecných podmienok vyhlasuje mimoriadnu splatnosť nemení nič na určitosti a jasnosti uvedeného mimoriadneho zosplatnenia úveru, lebo dôvod bol špecifikovaný ako porušenie povinnosti splácať úver riadne a včas, nakoľko boli žalovaní v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Je pravdou, že v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru je spomenuté, že na majetok žalovanej v 1. rade bola začatá nútená exekúcia, no nič to nemení na vôli žalobcu ako veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

59. Rovnako nie je dôvodná námietka žalovanej v 1. rade ohľadom nedostatku náležitosti spotrebiteľskej zmluvy. Na predmetný právny vzťah sa vzťahuje zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, ktorý v ust. § 7 hovorí, aké náležitosti musí mať zmluva o stavebnom úvere a mimoriadnom medziúvere. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa na predmetný právny vzťah nevzťahuje (§ 1 ods. 2 písm. a) - zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu). Preto nie je možné vyžadovať iné náležitosti ako stanovuje zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. V zmluve bola výška úroku jednoznačne vyjadrená (7,49 % p.a. pri mimoriadnom medziúvere a 4,70 % p. a. pri stavebnom úvere).

60. Námietka žalovanej v 2. rade týkajúca sa toho, že žalobca nepostupoval v jej prípade s odbornou starostlivosťou v zmysle § 8 zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie neobstojí, lebo predmetný zákon nebol v čase uzatvorenia zmluvy účinný a na žalobcu sa spätne nemôže vzťahovať povinnosť skúmať bonitu klienta, ktorá bola stanovená neskorším právnym predpisom v pomerne podrobnom rozsahu tak ako je uvedený v § 8 zákona č. 90/2016 Z.z. Okrem toho je potrebné poukázať na skutočnosť, že žalovaná bola len jedným zo spoludlžníkov a úver bol zabezpečený tiež ručiteľským záväzkom. Rovnako sa na zmluvu o stavebnom úvere a medziúvere nevzťahuje povinnosť uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov (§ 7 zákona č. 90/2016 Z.z.), lebo právny predpis účinný v čase uzatvorenia zmluvy túto povinnosť nestanovoval. Nedôvodná bola tiež námietka žalovanej v 2. rade ohľadom toho, že bola uvedená do omylu, lebo v zmluve je riadne označená ako riadny dlžník a zároveň aj v prípade, ak by mala postavenie ručiteľa, nezbavovalo by ju to povinnosti dlh splatiť.

61. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

62. Súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia rozhodol o povinnosti žalovaných uhradiť istinu s príslušenstvom v splátkach po 250 eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky. Pri povolení splátok vzal do úvahy predovšetkým súčasnú majetkovú situáciu žalovaných. Žalovaná v 1. rade má príjem zo zamestnania cca 650 eur v čistom, pričom značnú sumu vynakladá na nájomné za mestský byt a má ďalšie výdavky súvisiace so živobytím. Jej manžel (žalovaný v 3. rade) je živnostníkom, pričom je prakticky bez príjmu, podal žiadosť o osobný bankrot. Žalovaná v 2. rade je vdova a jej mesačný príjem predstavuje dôchodok 367 eur. Žalovaná v 4. rade je zamestnaná, pričom však splácať pôžičku vo výške cca 290 eur mesačne v Slovenskej sporiteľni, a.s. Súd zároveň poukazuje na to, že povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu ako bankovej spoločnosti, ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov, a ktorej pohľadávky jej dlžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaní ako spotrebiteľia nesporne sú, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitli v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre nich devastujúce. Napokon súd pripomína, že ak sa žalovaní omeškajú s úhradou čo i len jednej splátky (nezaplatia ju včas alebo v plnej výške), bude dlh splatný naraz v celom rozsahu.

63. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

64. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom pomerne úspešnejší žalobca (jeho úspech predstavuje suma 8 575,12 eura pozostávajúca z istiny, úrokov do zosplatnenia, poplatku za poistenie, ako aj z úrokov z omeškania do dňa vyhlásenia rozsudku vo výške 972,83 eura), má nárok na náhradu trov konania voči prevažne neúspešnejším žalovaným v rozsahu 60,84 %. Súd vychádzal z toho, že žalobou si žalobca uplatnil 10 976,79 eura ako aj úrok z úveru, ktorý ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavuje 512,79 eura a úrok z omeškania predstavujúci ku dňu vyhlásenia rozsudku sumu 383,16 eura, pričom žalobca bol úspešný v rozsahu 80,42 % a žalovaní v rozsahu 19,58 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

65. Súd v danom prípade nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania pomerne úspešnejšiemu žalobcovi (§ 257 CSP). Súd v prvom rade poukazuje na to, že jedinými do úvahy prichádzajúcimi trovami v danom prípade je zaplatený súdny poplatok vo výške 658,50 eura, pričom 60,84 % z tejto sumy predstavuje 400,63 eura. Zároveň súd poukazuje na to, že súd zohľadnil pomerne nepriaznivú sociálnu situáciu žalovaných pri rozhodnutí o povolení splácať dlh v splátkach, pričom má za to, že sociálna situácia žalovaných sama o sebe nemá za následok automaticky aplikáciu ust. § 257 CSP. Súd poukazuje na to, že žalovaní sa žiadnym spôsobom nepokúšali so žalobcom skontaktovať a svoj dlh, čo i len sčasti dobrovoľne uhradiť.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).